

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia

102 suures saalis

Klaveriduo Toms Ostrovskis – Antonina Suhanova^{LÄTI}

Kavas

Mozart, Rahmaninov, Kapustin

17.02.2022 – 19.00

EMTA suur saal

Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791)

Sonaat D-duur kahele klaverile KV 448 (1781)

I *Allegro con spirito*

II *Andante*

III *Molto allegro*

Sergei Rahmaninov (1873–1943)

Süit nr 1 g-moll kahele klaverile op. 5 (1893)

I Barkarool. *Allegretto*

II „Öö ja armastus“ („И ночь, и любовь“). *Adagio sostenuto*

III „Pisarad“ („Слезы“). *Largo di molto*

IV „Helge püha“ („Светлый праздник“). *Allegro maestoso*

Nikolai Kapustin (1937–2020)

Parafraas Dizzy Gillespie' teosest „Manteca“ op. 129 (2006)

Toms Ostrovskis

Antonina Suhanova

1781. aasta juunis, vabastatud lõpuks konfliktirohkest teenistusest Salzburgi peapiiskop Colloredo juures, pöördus **Wolfgang Amadeus Mozart** Viini, kus saavutas kiiresti kuulsuse linna parima klahvpillimängijana. Raha teenis helilooja peamiselt klaveritundidega, mida ta valitud õpilastele andis. Sonaat D-duur KV 448 ongi komponeeritud ühele neist – Mozartist vaid kaks aastat nooremale Josepha Barbara von Auernhammerile, kellega koos tehti ka teose esmaettekannet sama aasta novembris. Üsna pea avastas helilooja, et Josepha on temasse armunud. Ehkki tunded jäid ühepoolses, oli õpetaja-õpilase suhe vaatamata sellele jätkuvalt soe: Mozart pidas Josepha mängu lummavaks ning nad esinesid hiljem korduvalt koos. Samuti oli Josepha mitme Mozarti klaveriteose noodiväljaande toimetaja. Sonaat-allegro vormis sonaadi esimene osa esitleb klassitsismiajastu keskseimat muusikavormi. Teine osa *Andante* meenutab kuulajale Mozarti armastust ooperi vastu. See osa on samuti sonaadivormis: mõtlik peateema viib kütkestava kõrvalteemani, millele järgneb kahe klaveri dialoog, muutes nii aaria täiuslikuks duetiks. Vaimuka finaali *Allegro molto* on Mozart kirjutanud 1780ndate jaoks üsna uudses rondosonaadi vormis, rõhutades muusika suursugusust ning pakkudes interpreetidele isegi võimalusi tavaliselt instrumentaalkontsertides esinevateks kadentsideks.

Aasta pärast Moskva konservatooriumi lõpetamist kohtus **Sergei Rahmaninov** Pjotr Tšaikovskiga, tutvustades talle oma uut süiti kahele klaverile, mis oligi vanemale heliloojale pühendatud. Tõenäoliselt teise pianisti puudumise tõttu ei toimunud toona kahjuks teose ettemängimist, rohkem aga kaks meistrit kunagi ei kohtunudki, kuna Tšaikovski suri vaid mõned nädalad hiljem. Rahmaninov visandas selle oopuse „muusikaliste piltide seeriana“: kõik neli osa on ajendatud poeesiast, kõrvutades inimemotsioone loodusest ja igapäevaelust pärit helidega nagu vulisev vesi, linnusirin, pisarate voolamine ja kirikukellade helin. Lermontovi barkarool kujutab gondoljeeri serenaadi, kus vee lainetus ning libisevad kromaatilised motiivid sümboliseerivad impulsiivset armastust. Lord

Byroni „Öö ja armastus“ räägib öisest armastajate kohtumisest, mida saadab ööbikulaul. Tjuttševi „Pisarates“ peegeldavad lakkamatult kaskaadina laskuvad noodid inimeksistentsi traagilist poolt, samal ajal kui Homjakovi „Helges pühas“ lööb Rahmaninov võimsalt vene õigeusu kiriku kellasad, põimides peaaegu kakofoonilistesse helidesse vene õigeusu laulu pühalikke intonatsioone.

Ida-Ukrainas Donetski linnas sündinud **Nikolai Kapustin** täiendas oma klaverimängu oskusi Moskva Riiklikus Konservatooriumis. Õpingute ajal tutvus ta raadio Ameerika Hääl kaudu Louis Armstrongi, Glenn Milleri, Benny Goodmani ja Nat King Cole'i muusikaga, mis ajendas teda jazzimaailma veelgi rohkem süvenema. Heliloojana viljeles Kapustin nn *third stream* stiili, uskudes, et igasugune muusika võidab vastandamisest teisega. Tema sõnul peaksid klassikalised heliloojad laenama jazzist swingi ja vitaalset rütmikat, jazzmuusikud aga leidma uusi arenguvõimalusi klassikalise muusika suurvormides ning keerulistes tonaalsetes süsteemides. Kahele klaverile kirjutatud parafraasi aluseks olev üks esimesi afro-kuuba jazzi näiteid „Manteca“ valmis Dizzy Gillespie'i, Chano Pozo ja Gil Fulleri koostöös ning kõlas esmakordselt bigbändi esituses Carnegie Hallis 1947. aasta sügisel. Nikolai Kapustin on kasutanud oma teoses „Manteca“ kaht peamist teemat, lisades iseloomulikke improvisatsioone ning sobitades muusikalise materjali klassikalisele muusikale lähedasse vormi. Vaatamata sellele, et nõudlus Kapustini muusika järgi oli helilooja viimastel eluaastatel suur, komponeeris ta pigem iseendale kui võttis tellimustöid, öeldes, et kirjutab siis rõõmuga, kui sõber palub. On huvitav märkida, et hispaaniakeelne sõna „manteca“ tähistab slängis heroini.

Toms Ostrovskis alustas klaveriõpinguid Emīls Dārziņšī nimelises muusikakoolis, pälvides juba keskkooli ajal auhinnalisi kohti konkurssidel ja osaledes festivalidel nii kodumaal kui ka Lätis, Eestis, Prantsusmaal, Rootsis, Ungaris ja Jaapanis. 2002. aastal lõpetas Ostrovskis Jāzeps Vītolsi nim Läti Muusikaakadeemia ning jätkas õppimist Londonis Guildhalli Muusika- ja Draamakoolis Ronan O’Hora käe all, omandades seal magistrikraadi. Õpingute ajal täiendas pianist end mitmetel meistrikursustel, sh David Dubali, Joseph Banowetzi, Christopher Eltoni, Joan Havilli, Sergei Babajani, Karl Kemmerlingi ja John O’Conori juhendamisel. 2002. aastal oli Ostrovskis Rumeenias toimunud EBU konkursi „New Talent“ finalist ning rahvusvahelise Jāzeps Vītolsi nim pianistide konkursi III preemia laureaat, 2006. aastal jõudis ta Guildhalli Kuldmepali konkursi finaali. Ostrovskis on mänginud Läti Riikliku Sümfooniaorkestri, Bukaresti Raadio Orkestri, Liepaja, Guildhalli ja Londoni Linnaülikooli sümfooniaorkestrite ning teiste kollektiivide ees.

2007. aastast on Tom Ostrovskis Jāzeps Vītolsi nim Läti Muusikaakadeemia klaveriosakonna õppejõud. Ta viib läbi meistriklasse Lätis, Leedus, Eestis, Soomes, Itaalias, Suurbritannias ning teistes riikides. Pianist on ansambli Amber Coast Artists liige ja esineb sagedasti nii solisti kui ka kammermuusikuna erinevates projektides. Ostrovskis on teinud ka mitmeid lindistusi Läti Klassikaraadiotele. 1998. aastast kuulub Ostrovskis Läti Klaveriõpetajate Ühingusse ning 2010. aastast on juhatuse liige, esindades organisatsiooni festivalidel ja konverentsidel üle Euroopa. 2007. aastal liitus Ostrovskis rahvusvahelise projektiga Innovative Conservatoire, mille eesmärgiks on vahendada innovatiivseid teadmisi ja kogemusi erinevate muusikakõrgkoolide vahel.

Pianist **Antonina Suhanova** alustas klaveriõpingutega esmalt oma kodumaal Lätis Ludmila Kiselenko, Gunta Boža ja prof Juris Kalnciems juures, siirdudes seejärel Londonisse Guildhalli Muusika- ja Draamakooli, kus omandas aastatel 2012–2018 bakalaureuse- ja magistrikraadi tunnustatud briti pianisti Ronan O'Hara juhendamisel. Täiendavaid kogemusi on Suhanova saanud ka selliste kuulsate pianistide meistiklassidest nagu Vladimir Aškenazi, Idil Biret, Pavel Gililov, Jacques Rouvier, Steven Osborne, Matti Raekallio, Richard Goode, Robert Levin ja Yefim Bronfman. Kontserttegevus on Suhanova viinud mainekatesse kontserdisaalidesse nagu Steinway Hall, Wiener Saal, Jerwood Hall, St James's Piccadilly, Wigmore Hall ja Barbican Hall. Suhanova on soleerinud Moskva Virtuosoide, Tallinna Kammerorkestri, Läti Riikliku Sümfooniaorkestri, Liepaja ja Guildhalli sümfooniaorkestrite jt kollektiivide ees ning teinud koostööd muuhulgas Andris Nelsonsi, Adrian Leaperi ja Vladimir Spivakoviga. Ta on osa võtnud arvukatest festivalidest Suurbritannias, USA-s, Itaalias, Saksamaal, Hollandis, Lätis, Šveitsis, Austrias ja Venemaal. 2018. aastal kandis BBC raadio üle Suhanova soolodebüüdi Wigmore Halli laval. Pianisti kontserte on vahendanud ka Läti Klassikaraadio, Šveitsi raadio Espace 2 ja Venemaa televisioon.

Antonina Suhanova on pälvinud tunnustust sellistelt organisatsioonidelt nagu Hattori Foundation, Kenneth Loveland Gift, Help Musicians UK, Drake Calleja Trust, Making Music UK ja Musicians' Company. 2017. aastal võitis ta Šoti rahvusvahelisel klaverikonkursil William Browne'i preemia ning järgmisel aastal nomineeriti ta auhinnale International German Piano Award 2018. Käesoleval hooajal on Suhanova kontserdigraafikus planeeritud etteasted Cambridge'i, Leicesteri ja Sheffieldi sümfooniiorkestritega ning mitmed soolo- ja kammermuusika kontserdid üle Suurbritannia.

OOTAME KUULAMA

P 20.02 kell 17.00 / EMTA suur saal / 20/10 €

i nagu interpreet

Michael Foyle (viul), Maksim Štšura (klaver)

Kavas Poulenc, Beethoven, Cashian, R. Strauss

Koostöös sihtasutusega Eesti Interpreetide Kontserdid

T 22.02 kell 19.00 / EMTA kammersaal / tasuta pilet Fientast

Tudengiteisipäev

Martin Onoper (kontrabass), Susanna Liisa Onoper (klaver)

Kavas Bottesini

Sissejuhatava ettekandega esineb

EMTA muusikateaduse üliõpilane Anita Maasalu

T 22.02 kell 20.02 / EMTA suur saal / tasuta pilet Fientast

Academia aeterna

„Ruumist inspireeritud I“

Ansambel/koor ImproVoc

Juhendaja/juhataja Anne-Liis Poll

Kavas hääleimprovisatsiooniline teos „HÄIK“

K 23.02 kell 18.00 / Kultuurikeskus Kaja / pilet 5 € Fientast

Kaja kammerkonsert

Marten Meibaum (tšellariton)

Kaastegev Mar Sala Romagosa (flööt, Kataloonia/Belgia)

Koostöös Kultuurikeskusega Kaja

EESTI MUUSIKA-
JA TEATRIAKADEEMIA

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia kontserdi- ja etenduskeskus

eamt.ee

emtasalid.ee

facebook.com/muusikaakadeemia